JUDECĂTORIA BĂLȚI

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

mun.BĂLŢI
17 martie 2026

Dosarul nr.3-31/2024

PIGD 2-23027002-09-3-16022024

Instanța compusă din:

Preşedintele ședinței, judecătorul - Eduard PUIU

grefier - Stanislav ALBOT

în sediul instanței, în ședință publică a judecat cauza, în procedura contenciosului administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL”Basm” către Serviciul Vamal RM, Biroul Vamal Nord privind anularea actului administrativ decizia de regularizare nr.371 din 05.12.2022, anularea procesului-verbal de reverificare nr.101/02 din 16.11.2022 și a răspunsului la cererea prealabilă,

A C O N S T A T A T :

ASPECTE DE PROCEDURĂ

1. La 17 februarie 2023 (data de pe plicul poștal), reclamantul SRL”Basm” a înaintat acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Serviciul Vamal RM, Biroul Vamal Nord privind anularea actului administrativ decizia de regularizare nr.371 din 05.12.2022, anularea procesului-verbal de reverificare nr.101/02 din 16.11.2022 și a răspunsului la cererea prealabilă.
2. Solicită reclamantul, anularea actului defavorabil decizia de regularizare nr.371 din 05.12.2022, anularea procesului-verbal de reverificare nr.101/02 din 16.11.2022 și a răspunsului la cererea prealabilă.
3. Pin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 19 februarie 2024 judecătorul Pădurari Valeriu a dispus: *Ședința de pregătire pentru dezbaterile judiciare se fixează pentru 09.04.2024, ora 09:00, în sediul Judecătoriei Bălți: mun.Bălți, str.Hotinului 43, bir.34.*
4. La 11 aprilie 2023, reprezentantul Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord a depus în instanța de judecată referința asupra cererii de chemare în judecată și copia dosarului administrativ. Prin referință, s-a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.
5. Potrivit încheierii Președintelui interimar al Judecătoriei Bălți, Ion Pâcaleu, din 09.06.2025 s-a dispus a redistribui în mod automat-aleatoriu, cauzele aflate în procedura judecătorului Valeriu Pădurari, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, conform actului de predare-primire, altor judecători din cadrul Judecătoriei Bălți, în legătură cu admiterea de către Consiliul Superior al Magistraturii a cererii ultimului de demisie.
6. Prin intermediul Programului Integrat de Gestiune a Dosarelor, a fost repartizată spre examinare judecătorului Judecătoriei Bălți, sediul central, Eduard Puiu.
7. Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 07 august 2025 s-a dispus: *Ședința de pregătire pentru dezbaterile judiciare se fixează pentru 03.09.2025, ora 10:00, în sediul Judecătoriei Bălți: mun.Bălți, str.Hotinului 43, sala de ședințe nr.4.*
8. Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 03 februarie 2026 s-a dispus: *A respinge demersul reprezentantului reclamantului SRL”Basm”, avocatul Ocerednaia Larisa privind efectuarea expertizei judiciare pentru stabilirea originii mărfii, în cadrul examinării cauzei de contencios*

administrativ intentată la cerere de chemare în judecată depusă de către SRL"Basm" către Serviciul Vamal RM, Biroul Vamal Nord privind anularea actului administrativ decizia de regularizare nr.371 din 05.12.2022, anularea procesului-verbal de reverificare nr.101/02 din 16.11.2022 și a răspunsului la cererea prealabilă.

9. Admisibilitatea acțiunii. Potrivit prevederilor art.207 alin.(1)-(2) Cod administrativ, *Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunţat la acţiune sau şi-a retras acţiunea într-un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept sau că între parţi s-a încheiat o tranzacţie de împăcare; c) la aceeaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează o acţiune între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; d) acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sînt întrunite condiţiile prevăzute la art.208; g) acţiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerinţelor prevăzute la art.211 alin.(1) şi (2) şi art.212 alin.(1) şi reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.*

10. Verificând aspectele legate de admisibilitatea/inadmisibilitatea acțiunii în ordinea contenciosului administrativ, la etapa procesuală corespunzătoare, instanța de judecată, a stabilit faptul că, prezența acțiune constituie obiect de examinare în ordinea contenciosului administrativ, la fel verificând portalul național al instanțelor de judecată a constatat că, la caz nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept. Instanța de judecată a constatat că, reclamantul a respectat procedura prealabilă stabilită de lege în cazul acțiunii în contestare, exprimând dezacordul asupra Deciziei de regularizare nr.371 din 05.12.2022 și Procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02

din 16.11.2022. Cererea prealabilă în raport cu decizia de regularizare și procesul-verbal de reverificare a fost respinsă pe aspecte de fond, iar nu de termen, astfel, pârâtul nu a invocat încălcarea de către reclamant a termenului de depunere a cererii prealabile. Termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ a fost respectat, or, răspunsul la cererea prealabilă datează din 16.01.2023, a fost recepționat de reclamant la data de 20.01.2023, iar acțiunea a fost înaintată la data de 17.02.2023, potrivit plicului poștal anexat la materialele dosarului. Din analiza circumstanțelor de fapt și a temeiurilor de drept indicate în acțiune, instanța a constatat că reclamantul invocă un interes legitim la înaintarea acțiunii.

ARGUMENTELE PĂRȚILOR

a) Argumentele reclamantului

11. Prin acțiunea înaintată reclamantul menționează că, la data de 18.11.2022, SRL „BASM" a recepționat prin scrisoare recomandată copia procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022. La data de 06 decembrie 2022 a depus contestația împotriva procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022. La data de 09.12.2022, SRL „BASM" a recepționat Decizia de regularizare nr.371 din 05.12.2022, întocmită în baza procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022. La data de 19.12.2022 a depus cererea prealabilă împotriva procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022 și a Deciziei de regularizare nr.371 din 05.12.2022. La data de 20.01.2023, SRL„BASM" a recepționat prin scrisoare recomandată răspunsul la cererea prealabilă. La data de 21.12.2022 a recepționat prin scrisoare recomandată răspunsul la contestația împotriva procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale.
12. Susține că, în baza declarațiilor vamale nr.DV 20701142748 din 23.05.2020 (Invoice nr.34/2020 din 07.05.2020), DV 2070145695 din 02.06.2020 (Invoice nr.56/2020 din 19.05.2020), DV 2080134077 din 27.07.2020 (Invoice nr.72/2020 din 20.07.2020) și DV 2070174341 din 18.08.2020 (Invoice nr.78/2020 din 27.07.2020), întreprinderea a importat mărfuri de la furnizorul „LIGA TEAM SP.Z.O.O" din Polonia, în regim vamal „import definitiv al mărfurilor străine". Mărfurile importate sunt acoperite de dovezi de origine pe facturile menționate supra, beneficiind de tratament tarifar preferențial

(preferința „200”) pentru produsele originare din Uniunea Europeană, fiind scutite de la achitarea taxei vamale în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014 și ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014.

13. Relevă că, declararea mărfurilor a fost efectuată în corespundere cu legislația în vigoare, conform procedurii stabilite de Codul Vamal și de alte acte normative. Toate mărfurile au fost prezentate organului vamal abilitat pentru control și au fost puse la dispoziție toate documentele necesare, inclusiv facturile comerciale (Invoice nr.34/2020 din 07.05.2020, Invoice nr.56/2020 din 19.05.2020, Invoice nr.72/2020 din 20.07.2020 și Invoice nr.78/2020 din 27.07.2020). Exportatorul-furnizor „LIGA TEAM SP. Z.O.O” din Polonia a făcut o declarație în fiecare factură cu privire la țara de origine a mărfii, textul utilizat fiind cel stabilit în acordurile de comerț liber ratificate de Republica Moldova, fără a fi admise încălcări. Toate mărfurile enumerate în declarațiile menționate au fost puse sub control vamal și au trecut pe deplin controlul la vama Republicii Moldova.
14. Susține că, la data de 16.11.2022 a fost întocmit Procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02. La data de 06 decembrie 2022, SRL „BASM” a depus contestația împotriva procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022. La data de 21.12.2022, SRL „BASM” a recepționat prin scrisoare recomandată răspunsul la contestație. La data de 09.12.2022, SRL„BASM” a recepționat decizia de regularizare nr.371 din 05.12.2022, întocmită în baza procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022.
15. Menționează că, în cadrul deciziei de regularizare se indică motivele întocmirii acesteia, printre care procesul-verbal menționat și pct.3 lit.c) din Ordinul SV nr.333-O din 31.07.2014 cu privire la completarea și utilizarea deciziei de regularizare. Suma totală a obligației vamale calculată spre încasare este de 47.033,57 lei, dintre care cuantumul constituie 37.782,35 lei, iar penalitatea reprezintă 9.251,22 lei. Decizia de regularizare reprezintă un titlu executoriu, iar în caz de dezacord, plătitorul vamal/titularul operațiunii o poate ataca în conformitate cu prevederile Codului vamal.
16. La 19.12.2022, SRL”BASM” a depus cererea prealabilă împotriva procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022 și a

deciziei de regularizare nr.371 din 05.12.2022. Prin această cerere prealabilă s-a anularea procesului-verbal de reverificare nr.101/02 din 16.11.2022, anularea deciziei de regularizare nr.371 din 05.12.2022, precum și suspendarea executării acestui act administrativ. La data de 20.01.2023, SRL„BASM" a recepționat prin scrisoare recomandată răspunsul la cererea prealabilă.

17. Reclamantul mai indică că, nu este de acord cu faptul inițierii procedurii de reverificare a declarațiilor vamale nr.DV 20701142748 din 25.05.2020, DV 2070145695 din 02.06.2020, DV 2080134077 din 27.07.2020 și DV 2070174341 din 18.08.2020. Societății comerciale nu îi sunt clare temeiurile de fapt și de drept pentru reverificarea declarațiilor vamale și nici motivul pentru care nu a fost efectuată o expertiză a mărfurilor, menționând totodată că firma nu se opune unei astfel de expertize. În decizia de regularizare nr.371 din 05.12.2022 lipsește motivarea completă iar procesul-verbal de reverificare nr.101/02 din 16.11.2022 și decizia de regularizare nr.371 din 05.12.2022 sunt considerate ilegale, deoarece procedura aplicată este încadrată ca fiind viciată, acțiunile s-au desfășurat fără expertiza mărfurilor și nu s-a luat în considerare faptul că SRL„BASM nu a comis niciodată încălcări.
18. Argumentează că, toate argumentele invocate confirmă că, actele emise de organul vamal sunt neîntemeiate, contrazic legislația în vigoare și reprezintă măsuri abuzive care limitează drepturile și aduc prejudicii materiale considerabile companiei. Importul mărfurilor de la furnizorul „LIGA TEAM SP. Z.O.O" din Polonia s-a efectuat în regim vamal de import definitiv al mărfurilor străine, toate produsele fiind puse sub control vamal și prezentate organului abilitat alături de toate documentele necesare, inclusiv facturile comerciale (invoice) nr.54/2020, 56/2020, 72/2020 și 78/2020. Mărfurile importate beneficiază de tratament tarifar preferențial (preferința 200) pentru produsele originare din Uniunea Europeană, fiind scutite de taxa vamală în baza Acordului de Asociere RM-UE, ca urmare a prezentării dovezilor de origine direct pe factură.
19. Solicită admiterea cererii de chemare în judecată, anularea actului administrativ decizia de regularizare nr.371 din 05.12.2022, anularea procesului-verbal de reverificare nr.101/02 din 16.11.2022 și a răspunsului la cererea prealabilă.

b)Argumentele pârâtului

20. Prin referința la cererea de chemare în judecată, reprezentantul autorității publice pârâte menționează că, în perioada 03.11.2022 – 14.11.2022, un

funcționar vamal din cadrul secției control ulterior a efectuat un control ulterior planificat prin reverificarea declarațiilor vamale la FPC„BASM” SRL.

21. Indică că, acest control a vizat declarațiile vamale nr.207I142748 din 25.05.2020 (invoice nr.54/2020 din 07.05.2020), nr.207I145695 din 02.06.2020 (invoice nr.56/2020 din 19.05.2020), nr.208I34077 din 27.07.2020 (invoice nr. 72/2020 din 20.07.2020) și nr.207I174341 din 18.08.2020 (invoice nr.78/2020 din 27.07.2020). În baza acestor declarații vamale, au fost importate de la compania „LIGA TEAM SP. Z.O.O” din Polonia mărfuri constând în televizoare în culori cu tehnologia ecranului cu cristale lichide (LCD) marca LG LED, mașini cu funcția de copiere prin scanarea originalului și imprimarea unei copii, precum și mașini automate de prelucrare a datelor, portabile. Produsele importate beneficiază de dovezi de origine pe facturile menționate, fapt care le-a asigurat la momentul vămuirii un tratament tarifar preferențial (preferința „200”) și scutirea de la achitarea taxei vamale în conformitate cu Acordul de Asociere RM-UE, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014.
22. Susține că, livrarea mărfurilor s-a efectuat în condiții DAP Chișinău, iar valoarea în vamă a fost stabilită prin metoda valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit. Regulile de origine aplicate derivă din Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene (Convenția PEM), instrument internațional la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 111/2015.
23. Relevă că, organul vamal al Republicii Moldova a primit răspunsul Autorității Vamale din Polonia nr.0201-IGC.4331.15-18.2021 din 11.01.2022, prin care s-a comunicat că exportatorul nu a prezentat actele necesare pentru a demonstra originea preferențială a mărfurilor. Prin urmare, autoritatea vamală din Polonia nu poate confirma că mărfurile menționate în facturi, pe care sunt aplicate declarațiile de origine, sunt de origine preferențială a Uniunii Europene în conformitate cu prevederile din Apendicele I la Convenția PEM.
24. Invocă că în rezultatul efectuării controlului și potrivit acestui răspuns, pentru mărfurile importate în baza declarațiilor vamale din perioada mai-august 2020, au fost acordate preferințe tarifare nejustificate. Această situație a condus la apariția obligației vamale conform art.127^{11} alin.(1), lit.(a) din Codul Vamal și la necesitatea încasării plăților vamale în baza art.127^{13} art.129, art.181^{1}, art.202^{2}, art.202^{3} alin.(2) lit.e) și art.202^{7} din Codul Vamal, art.228 din Codul Fiscal, precum și din Nomenclatura Combinată a Mărfurilor aprobată prin

Legea nr.172 din 25.07.2015, fiind întocmită Decizia de regularizare nr.371 din 05.12.2022 în sumă de 47.033,57 lei.

25. Constatările descrise sunt consemnate în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022. Acest proces-verbal a fost adus la cunoștința reclamantului la data de 18.11.2022, potrivit avizului de recepție.
26. Mai indică că, prisma prevederilor legale, procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022 reprezintă un act premergător (preparatoriu) care nu produce efecte juridice de sine stătătoare, dar care poate fi contestat odată cu decizia de regularizare nr.371 din 15.12.2022 (act administrativ defavorabil). Prin intermediul acestei decizii s-a constatat apariția unei obligații vamale în mărime de 47.033,57 lei, datorată de către SRL „BASM" față de bugetul de stat al Republicii Moldova. Decizia de regularizare este un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, ce servește drept dovadă a apariției și/sau anulării obligației vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus și a măsurilor de politică economică. Acest act administrativ este executoriu din momentul aducerii lui la cunoștința plătitorului vamal.
27. Decizia de regularizare se va emite ca titlu executoriu în cazurile apariției obligației vamale în temeiul mai multor articole din Codul Vamal, precum și din Codul Fiscal. În baza acestor temeiuri juridice, au fost recalculate drepturile de import și a fost întocmită decizia de regularizare nr.371 din 15.12.2022 prin care a apărut obligația vamală în mărime de 47.033,57 lei, documentul fiind întocmit întocmai conform legislației în vigoare
28. Concluzionează că avitatea administrativă a fost desfășurată de funcționarul vamal al Biroului Vamal Nord al Serviciului Vamal prin acumularea actelor. Această activitate s-a concretizat prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 101/02 din 16.11.2022 și a deciziei de regularizare nr. 371 din 15.12.2022. Prin intermediul deciziei de regularizare a fost constatată apariția unei obligații vamale în mărime de 47033,57 lei. Serviciul Vamal, în calitate de organ ierarhic superior, a examinat doar cererea prealabilă, în rezultat, prin decizia nr.28/11-715 din 16.01.2023, organul ierarhic superior a confirmat legalitatea actului administrativ și a acțiunilor Biroului Vamal Nord în privința agentului economic SRL „BASM".
29. Solicită respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

c)În cadrul ședinței de judecată de dezbateri judiciare

30. Reprezentanții reclamantului SRL”Basm” avocatul Ocerednaia Larisa, a solicitat admiterea integrală a acțiunii cu motivele de fapt și drept invocate în acțiune. Suplimentar susține că, la caz nu sunt clare temeiurile de fapt și de drept care au stat la baza reverificării declarațiilor vamale și nu este clar de ce nu a fost făcută expertiza mărfurilor pe caz. La fel invocă lipsa motivării deciziei de regularizare contestate pe caz.
31. Reprezentantul pârâtului Biroul vamal Nord, Serviciul Vamal, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată, susținând referința depusă. Suplimentar a indicat că, argumentele reclamantului privind lipsa citării, neaducerea la cunoștință a inițierii controlului sau desfășurarea controlului în lipsa unor acte nu sunt întemeiate. În acest sens, își întemeiază poziția pe prevederile Hotărârii Guvernului nr.1000 din 17.10.2018 privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale, menționând că activitatea de control ulterior se organizează în baza politicii de control anuale, a planurilor de control aprobate, a studiilor de analiză a riscurilor, precum și, după caz, în baza informațiilor aferente criteriilor de selectivitate pe culoarul albastru de control vamal.
32. Mai susține că, potrivit materialelor dosarului administrativ, în urma analizei riscurilor privind importurile de mărfuri de la grupa 8528 din Polonia, pentru perioada 2017–martie 2020, au fost identificate riscuri referitoare la proveniența mărfii și corectitudinea preferințelor tarifare acordate. În acest context, prin intermediul asistenței administrative, autoritatea vamală a Poloniei a comunicat că exportatorul LIGA TEAM SP Z.O.O. din Polonia nu a confirmat originea preferențială a mărfurilor indicate în facturile în baza cărora au fost întocmite declarațiile de origine, nefiind posibilă confirmarea faptului că mărfurile sunt originare din Uniunea Europeană în conformitate cu Convenția PEM, aplicabilă în cadrul Acordului de Asociere RM–UE.
33. A mai indicat că, în baza răspunsului primit, Direcția analiza riscurilor a inițiat analiza importurilor efectuate de la exportatorul respectiv pentru perioada aprilie 2020–mai 2021 și a identificat patru declarații vamale perfectate în baza unor facturi în care erau indicate dovezi de origine a mărfii, beneficiind de preferințe tarifare, cod național preferință 200.
34. Totodată, pârâtul a menționat că, urmare a solicitărilor adresate autorității vamale a Poloniei, aceasta a comunicat că, exportatorul nu a prezentat actele

necesare pentru demonstrarea originii preferențiale a mărfurilor. Din acest motiv, autoritatea vamală poloneză nu a putut confirma că mărfurile menționate în facturile comerciale respective, pentru care au fost aplicate declarații de origine, sunt de origine preferențială a Uniunii Europene conform Convenției PEM.

35. A mai susținut că, deși facturile comerciale nu depășeau suma de 6 000 EUR și puteau conține declarații de origine întocmite de exportator, potrivit regulilor aplicabile exportatorul era obligat să poată prezenta, la cererea autorităților vamale ale părții contractante exportatoare, documentele necesare pentru dovedirea caracterului originar al produselor și îndeplinirea celorlalte condiții prevăzute de Convenția PEM. În opinia reprezentantului pârâtului, simplul fapt că țara de export este Polonia nu confirmă caracterul originar al produselor, iar originea preferențială trebuia demonstrată de exportator prin documentele corespunzătoare.
36. Relevă că, în cauza examinată caracterul originar al produselor nu a fost demonstrat de exportator și nici confirmat de autoritatea vamală a Poloniei, ceea ce a condus la concluzia autorității vamale din Republica Moldova că marfa a beneficiat neîntemeiat de tratament tarifar preferențial.
37. Referitor la faptul că funcționarii vamali au acceptat și validat inițial declarațiile vamale cu scutire de la plata taxei vamale, pârâtul a explicat că unele declarații au fost selectate automat pe culoarul verde de control vamal, care permite acordarea liberului de vamă fără efectuarea controlului documentar și fizic, prin validarea automată a declarației vamale, fără intervenția directă a colaboratorului vamal. O altă declarație a fost selectată pe culoarul galben de control vamal, care presupune efectuarea controlului documentar, iar funcționarul vamal a verificat datele din declarația vamală, inclusiv rubrica privind preferința tarifară, facturile în care era indicată declarația de origine, suma facturii și mențiunea privind conformitatea cu Convenția PEM, fără ca în acel moment să apară dubii privind originea mărfurilor. Culoarele de control vamal reprezintă niveluri diferite de control bazate pe analiza de risc, iar selectarea declarației pe culoarul verde, galben, roșu sau albastru determină modul de efectuare a controlului vamal. În opinia pârâtului, faptul că declarațiile au fost validate inițial nu exclude posibilitatea efectuării controlului ulterior și a reverificării declarațiilor vamale în baza riscurilor identificate ulterior.

ÎN FAPT

38. Potrivit Notei de prezentare numărul 101/01 din 15.11.2022, întocmită de către funcționarul vamal Leșan Ghenadii din cadrul Serviciului Vamal, Biroul Vamal NORD, Secția control ulterior, cu privire la reverificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial, planificat, la FPC„BASM" SRL, în secțiunea - concluzii se indică că, urmare atribuirii incorecte a tratamentului tarifar preferențial, agentul economic a beneficiat neîntemeiat de tratament tarifar preferențial, fiind scutit de achitarea taxei vamale prevăzută de Nomenclatura Combinată a Mărfurilor a RM. În concluzie se indică faptul că urmează să fie recalculate drepturile de import în sumă totală de 37.782,35 lei (dintre care taxa vamală constituie 31.485,29 lei, iar TVA reprezintă 6.297,06 lei), majorarea de întârziere urmând a fi calculată până la data emiterii deciziei de regularizare.
39. Potrivit procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022, inspectorul principal din cadrul Serviciului Vamal, Biroul Vamal NORD, Secția control ulterior, a efectuat în perioada 03/11/2022 – 14/11/2022 controlul ulterior planificat privind verificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial față de FPC „BASM" SRL. Ca urmare urmează să fie recalculate drepturile de import în sumă de 37.782,35 lei (TV 31.485,29 lei, iar TVA reprezintă 6.297,06 lei), majorarea de întârziere urmând a fi calculată la data emiterii deciziei de regularizare.
40. Potrivit declarațiilor vamale în detaliu nr.DV 2070I142748 din 25/05/2020, nr.DV 2070I45695 din 02/06/2020, nr.DV 2080I34077 din 27/07/2020 și nr.DV 2070I74341 din 18/08/2020, s-a stabilit că, au fost importate și declarate mărfuri precum „Televizoare în culori cu tehnologia ecranului cu cristale lichide(LCD): televizoare LG LED, mașini cu funcția de copiere prin scanarea originalului și imprimare unei copii și mașini automate de prelucrare a datelor, portabile. Aceste mărfuri au fost furnizate de compania „LIGA TEAM SP. Z.O.O", Polonia, și sunt acoperite de dovezi de origine pe facturile comerciale (invoice) nr.54/2020 din 07/05/2020, nr.56/2020 din 19/05/2020, nr.72/2020 din 20/07/2020 și nr.78/2020 din 27/07/2020. La momentul efectuării operațiunilor de vămuire, produsele respective au beneficiat de tratament tarifar preferențial (preferința 200) pentru mărfurile originare din Uniunea Europeană, fiind scutite pe deplin de la achitarea taxei vamale.

41. În facturile comerciale (invoice) nr.54/2020 din 07/05/2020, nr.56/2020 din 19/05/2020, nr.72/2020 din 20/07/2020 și nr.78/2020 din 27/07/2020, este indicat că, exportatorul mărfurilor declară că, cu excepția cazurilor în care aceasta se prevede expres , origine preferențială a mărfurilor este UE.
42. Potrivit scrisorii numărul 940 din 08.02.2022 adresată Direcției analiza riscurilor de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova, se indică că, în vederea întreprinderii măsurilor corespunzătoare conform competențelor funcționale, a fost remis originalul răspunsului Autorității Vamale a Republicii Polonia nr.0201-IGC.4331.15-18.2021 din 11.01.2022. Exportatorul nu a prezentat actele necesare care să demonstreze originea preferențială a mărfurilor iar autoritatea vamală a Republicii Polonia nu poate confirma că mărfurile menționate în facturile pe care sunt aplicate declarațiile de origine sunt de origine preferențială a Uniunii Europene în conformitate cu Apendicele I la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene.
43. Raportul nr.1733 din 14.03.2022 adresat Direcției control ulterior de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova (Departamentul antifraudă și conformare, Direcția analiza riscurilor), indică faptul că s-a informat despre inițierea, cu suportul Secției originea mărfurilor, a procedurii de verificare a patru declarații de origine întocmite pe facturile comerciale nr. 54/2020 din 07.05.2020, 56/2020 din 19.05.2020, 72/2020 din 20.07.2020 și 78/2020 din 27.07.2020, eliberate de Autoritatea Vamală a Poloniei în numele exportatorului LIGA TEAM SP Z.O.O. și prezentate de compania BASM SRL pentru confirmarea corectitudinii aplicării tratamentului tarifar preferențial.
44. În acest raport se mai menționează că, urmare a demersului nr.940 din 08.02.2022, Secția originea mărfurilor a prezentat răspunsul Autorității Vamale a Poloniei nr.0201-IGC.4331.15-18.2021 din 11.01.2022, prin care se comunică faptul că exportatorul nu a prezentat actele necesare care să demonstreze originea preferențială a mărfurilor exportate. Nu poate fi confirmat faptul că mărfurile declarate conform facturilor menționate sunt de origine preferențială a Uniunii Europene în conformitate cu Apendicele I la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene. În conformitate cu rezultatul contrapunerii, s-a confirmat că mărfurile nu sunt de origine preferențială, urmând să fie calculată taxa vamală de 10% prevăzută în Nomenclatura combinată a mărfurilor.

45. Potrivit scrisorii Departamentului Antifraudă și Conformare din cadrul serviciului vamal nr.28/16-12947 din 22.08.2022, se constată că, ca se include în planul de control pe anul 2022 al secției de control ulterior „BASM” SRL, pentru efectuarea controlului ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale.
46. Potrivit răspunsului Biroului regional de administrare a veniturilor în or.Vorțlav, Polonia, din 11.01.2022, se menționează că, exportatorul nu a demonstrat originea preferențială a mărfurilor, nu a furnizat documentele necesare. Astfel se indică faptul că nu se poate confirma că mărfurile în invoice-urile cu declarații sunt originare din Uniunea Europeană.
47. „BASM” SRL a depus contestație împotriva procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022, prin care a solicitat admiterea prezentei contestații și anularea acestui proces-verbal.
48. Prin răspunsul numărul 28/25-11691 din 15.12.2022, emis de către Biroul Vamal Nord, se atestă că, în urma examinării contestației, autoritatea vamală a indicat faptul că nu are temei de a satisface pozitiv solicitarea agentului economic, menținând legalitatea actului de control.
49. La 05.12.2022 a fost întocmită Decizia de regularizare nr.371 în sumă totală de 47.033,57 lei.
50. Nefiind deacord cu Decizia de regularizare nr.371 din 05.12.2022 și cu Procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022, reclamantul a depus cerere prealabilă solicitând anularea acestora.
51. Potrivit răspunsului numărul 28/11-715 din 16 ianuarie 2023, emis la cererea prealabilă f/nr.(înregistrată la Serviciul Vamal cu numărul 38226 din 23.12.2022), autoritatea publică pârâtă a menționat că, acțiunile organului vamal sunt legale și întemeiate, iar motive pentru satisfacerea cerințelor invocate în cererea prealabilă nu există.
52. Ulterior, SRL”Basm” s-a adresat în instanța de judecată privind anularea actelor administrative.

LEGISLAȚIA ȘI STANDARDELE RELEVANTE

a)Considerente și principii procesuale generale

53. Conform prevederilor art.218 Codul administrativ, *Examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: a) examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la*

proces se citează; în citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă; c) participanţii la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

54. Conform prevederilor art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, *Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege; alin.(2) Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor; alin.(3) Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei*.
55. Potrivit art.189 alin.(1) Codul administrativ, *Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ*.
56. Prin prisma Codului administrativ, instanța de judecată, nu verifică numai legalitatea unui act administrativ, ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități administrative aferente emiterii unui act administrativ, operațiuni administrative, realizarea dreptului discreționar.
57. Suplimentar, la capitolul verificării legalității exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar, urmează a fi verificat faptul respectării prevederilor art.137 Cod administrativ, care consacră nemijlocit dreptul discreționar al autorității publice și modul de operare a acestuia (1) *În exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să*

acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. (2) Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

58. Potrivit prevederilor art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, *Anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).*

b)Aplicarea în timp a legislației

59. Instanța de judecată constată că, soluționării acțiunii înaintate și pentru a aprecia legalitatea acțiunilor autorității vamale, instanța de judecată urmează să aplice cadrul legal incident în funcție de momentul în care au avut loc faptele relevante și anume: cu privire la regimul juridic aplicabil la momentul vămuirii mărfii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, se va avea în vedere Legea nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, Codul Vamal nr.1149/2000, iar cu privire la aspectele procesuale și materiale legate de emiterea Procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022 și a Deciziei de regularizare nr. 371 din 05.12.2022 emise de Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal în urma controlului ulterior, instanța va aplica prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actelor administrative contestate. Or, potrivit prevederilor art. 427 alin. (10) din Noul Cod Vamal*, Controalele ulterioare iniţiate până la data intrării în vigoare a prezentului cod care nu au fost finalizate până la 1 ianuarie 2024 se vor realiza şi finaliza conform prevederilor legale în vigoare la 31 decembrie 2023, iar cele iniţiate după data de 1 ianuarie 2024 ce vizează declaraţiile vamale primite/acceptate până la 31 decembrie 2023 se vor realiza sub aspect procedural şi se vor contesta în conformitate cu legislaţia în vigoare de la 1 ianuarie 2024.* La caz, controlul ulterior a fost realizat și finalizat integral în perioada 03.11.2022 – 14.11.2022, raportat la operațiuni de vămuire din perioada mai – august 2020, fiind pe deplin incidente normele materiale și procedurale ale Codului Vamal nr.1149/2000 și ale Legii nr.1380/1997.

60. Suplimentar, la caz, instanța de judecată, având în vedere obiectul litigiului, va aplica cadrul normativ internațional relevant - Acord de asociere între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice şi statele membre ale acestora și Convenția

Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene.

61. Conform anexei nr.10 la Ordinul Serviciului Vamal nr.346 din 24.12.2009 Referitor la aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarațiilor vamale în detaliu (în vigoare până la 31.12.2021 inclusiv la momentul depunerii declarațiilor vamale și la momentul indicării preferinței tarifare) *preferința tarifară 200, reprezintă scutirea acordată conform Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice şi statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27.06.2014 şi ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 (Monitorul Oficial nr.185-199/442 din 18.07.2014), pentru produsele originare din Uniunea Europeană*.
62. Conform prevederilor art.15 pct.1, Titlul V, din Protocolul II din Acord de asociere între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice şi statele membre ale acestora, pe de altă parte, *Produsele originare dintr-o parte beneficiază, la importul în cealaltă parte, de dispoziţiile prezentului acord la prezentarea uneia dintre următoarele dovezi de origine: (a) un certificat de circulaţie a mărfurilor EUR.1, al cărui model este prezentat în anexa III la prezentul protocol; (b) în cazurile prevăzute la articolul 21 alineatul (1), o declaraţie (denumită în continuare "declaraţie de origine"), întocmită de exportator pe o factură, un bon de livrare sau pe orice alt document comercial care descrie produsele respective într-o măsură suficient de detaliată pentru a permite identificarea acestora. Textul declaraţiei de origine figurează în anexa IV la prezentul protocol*.
63. Potrivit art.16 Titlul V, din Protocolul II din din ACORD DE ASOCIERE între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice şi statele membre ale acestora, pe de altă parte (DEFINIŢIA NOŢIUNII DE "PRODUSE ORIGINARE" ŞI METODELE DE COOPERARE ADMINISTRATIVĂ), pct.1-5, *1. Certificatul de circulaţie a mărfurilor EUR.1 se eliberează de către autorităţile vamale ale părţii exportatoare la cererea scrisă a exportatorului sau, sub responsabilitatea acestuia, a reprezentantului său autorizat. 2. În acest scop, exportatorul sau reprezentantul autorizat al acestuia completează atât certificatul de circulaţie a mărfurilor EUR.1, cât şi formularul de cerere, ale căror modele figurează în*

anexa III la prezentul protocol. Aceste formulare se completează în una dintre limbile în care este întocmit prezentul acord şi în conformitate cu dispoziţiile legislaţiei naţionale a ţării exportatoare. Dacă formularele se completează de mână, ele trebuie completate cu cerneală şi cu litere de tipar. Descrierea produselor se face la rubrica destinată acestui scop, fără a se lăsa spaţii libere între rânduri. În cazul în care rubrica nu se completează integral, trebuie să se traseze o linie orizontală sub ultimul rând al descrierii, spaţiul liber fiind barat. 3. ***Exportatorul care solicită eliberarea unui certificat de circulaţie a mărfurilor EUR.1 trebuie să poată prezenta în orice moment, la cererea autorităţilor vamale din partea exportatoare în care se eliberează certificatul de circulaţie a mărfurilor EUR.1, toate documentele corespunzătoare care dovedesc caracterul originar al produselor respective, precum şi îndeplinirea tuturor celorlalte condiţii prevăzute în prezentul protocol.*** *4. Fără a aduce atingere dispoziţiilor alineatului (5), un certificat de circulaţie a mărfurilor EUR.1 se eliberează de către autorităţile vamale dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau din Republica Moldova, în cazul în care produsele respective pot fi considerate ca produse originare din Uniunea Europeană sau din Republica Moldova şi îndeplinesc celelalte condiţii prevăzute în prezentul protocol. 5.* ***Autorităţile vamale care eliberează certificatele de circulaţie a mărfurilor EUR.1 iau toate măsurile necesare pentru a verifica statutul de produse originare al mărfurilor şi îndeplinirea celorlalte condiţii prevăzute în prezentul protocol. În acest scop, acestea au dreptul să solicite orice dovadă şi să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră adecvat.*** *Autorităţile vamale trebuie, de asemenea, să se asigure că formularele menţionate la alineatul (2) sunt completate în mod corespunzător. În special, acestea verifică dacă spaţiul rezervat descrierii produselor a fost completat astfel încât să excludă orice posibilitate de adăugare frauduloasă.*

64. Conform art.21, alin.(1) și alin.(5) Apendicelui I la Convenția PEM, *Condiţiile de întocmire a unei declaraţii de origine sau a unei declaraţii de origine EUR-MED (1) Declaraţia de origine sau declaraţia de origine EUR-MED prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (c) poate fi întocmită: (a) de către un exportator autorizat în sensul articolului 22; sau (b) de orice exportator pentru orice transport constând în unul sau mai multe pachete care conţin produse originare a căror valoare totală nu depăşeşte 6 000 EUR. (5) Exportatorul care*

întocmeşte o declaraţie de origine sau o declaraţie de origine EUR-MED trebuie să poată prezenta în orice moment, la cererea autorităţilor vamale ale părţii contractante exportatoare, toate documentele necesare care fac dovada caracterului originar al produselor respective, precum şi a îndeplinirii celorlalte condiţii prevăzute de prezenta convenţie.

65. Potrivit prevederilor art.18 alin.(1) a Legii nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), *Ţara de origine a mărfii se determină în scopul efectuării unor măsuri tarifare şi netarifare orientate spre reglementarea introducerii mărfurilor pe teritoriul vamal şi scoaterii acestora de pe acest teritoriu.*
66. Conform art.19 alin.(1) a Legii nr.380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), *Drept ţară de origine a mărfii se consideră ţara în care ea a fost obţinută integral sau a fost supusă unei prelucrări suficiente conform criteriilor stabilite de prezenta lege şi de acordurile internaţionale la care Republica Moldova este parte,* iar potrivit prevederilor art.23, a aceleiaşi legi, alin.(1) *Pentru confirmarea originii mărfii, autoritatea vamală este în drept să-i solicite declarantului certificatul de origine sau declaraţia de origine a mărfii;* alin.(2) *La introducerea mărfii pe teritoriul vamal, certificatul de origine sau declaraţia de origine a ei se prezintă în mod obligatoriu dacă:a) ţara de origine a mărfii beneficiază din partea Republicii Moldova de un regim preferenţial.*
67. În temeiul art.24 alin.(3) a Legii menționate supra, *În cazul în care se pune la îndoială autenticitatea certificatului de origine a mărfii sau a datelor ce se conţin în el, autoritatea vamală este în drept să se adreseze organelor care au eliberat certificatul sau organizaţiilor specializate ale ţării menţionate ca ţară de origine a mărfii pentru a obţine date suplimentare sau precizări.*
68. Potrivit art.24^1 a Legii nr.1380 din 20.11.1997, alin.(1) *Declaraţia de origine a mărfii trebuie să confirme originea acesteia din ţara respectivă şi să conţină textul stabilit în acordurile de comerţ liber ratificate de Republica Moldova.*
69. Potrivit art.202^7 Codul Vamal nr.1149/2000, alin.(1) *Organele vamale pot determina cuantumul obligaţiei vamale, precum şi decide asupra corectitudinii aplicării măsurilor de politică economică în baza informaţiilor de care dispun în următoarele cazuri: lit.f) obţinerea documentelor solicitate în cadrul unei cereri de asistenţă administrativă internaţională.*

70. Potrivit art.202^9 Codul Vamal nr.1149/2000 alin.(4) *Procesul-verbal de reverificare a declaraţiei vamale reprezintă un document de forma stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de colaboratorul vamal al organului care a exercitat reverificarea declaraţiei vamale, în care se consemnează rezultatele controlului. În procesul-verbal de reverificare a declaraţiei vamale se vor descrie obiectiv, clar şi exact încălcările legislaţiei şi măsurile de politică economică cu referire la informaţiile, datele, documentele probatorii, fiind indicate actele normative încălcate;* alin.(5) *În baza actului de audit postvămuire/procesului-verbal de reverificare a declaraţiei vamale, organele vamale întreprind măsuri de calculare şi încasare a obligaţiilor vamale constatate, conform procedurii stabilite de legislaţie;* alin.(6) *Rezultatele controlului ulterior prin audit postvămuire sau reverificarea declaraţiei vamale pot fi contestate de către persoana controlată, în conformitate cu procedurile stabilite de legislaţie.*
71. Potrivit atr.31 Apendicele I din Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, *Pentru a garanta o aplicare corectă a prezentei convenții, părțile contractante își acordă reciproc asistență, prin intermediul administrațiilor vamale competente, la verificarea autenticității certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.l și EUR-MED, a declarațiilor de origine și a declarațiilor de origine EUR-MED, precum și a exactității informațiilor furnizate în aceste documente.*
72. Potrivit art.32 din aceiași Convenții (1) *Verificarea ulterioară a dovezilor de origine se efectuează prin sondaj sau de fiecare dată când autorităţile vamale ale părţii contractante importatoare au îndoieli justificate cu privire la autenticitatea acestor documente, la caracterul originar al produselor respective sau la respectarea celorlalte condiţii ale prezentei convenţii. (2) În scopul punerii în aplicare a dispoziţiilor alineatului (1), autorităţile vamale ale părţii contractante importatoare înapoiază certificatul de circulaţie a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED şi factura, dacă a fost prezentată, declaraţia de origine sau declaraţia de origine EUR-MED sau o copie a acestor documente autorităţilor vamale din partea contractantă exportatoare, indicând, după caz, motivele pentru care solicită verificarea. În sprijinul cererii de verificare trebuie furnizate orice documente şi informaţii obţinute care sugerează că declaraţiile făcute pe dovada de origine sunt inexacte. (3) Verificarea este efectuată de autorităţile vamale ale părţii contractante*

exportatoare. În acest sens, ele sunt abilitate să solicite orice dovezi şi să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră necesar. (4) În cazul în care decid să suspende acordarea tratamentului preferenţial produselor în cauză până la obţinerea rezultatelor verificării, autorităţile vamale din partea contractantă importatoare acordă importatorului liberul de vamă pentru produsele respective, sub rezerva oricăror măsuri de precauţie considerate necesare. (5) Autorităţile vamale care solicită verificarea sunt informate în cel mai scurt timp cu privire la rezultatele acesteia. Rezultatele trebuie să indice clar dacă documentele sunt autentice şi dacă produsele în cauză pot fi considerate produse originare din una dintre părţile contractante şi îndeplinesc celelalte condiţii ale prezentei convenţii. (6) Dacă există îndoieli justificate şi în lipsa unui răspuns în termen de zece luni de la data cererii de verificare sau dacă răspunsul nu conţine informaţii suficiente pentru a determina autenticitatea documentului respectiv sau originea reală a produselor, autorităţile vamale solicitante refuză, cu excepţia unor circumstanţe excepţionale, acordarea tratamentului preferenţial.

73. Conform prevederilor art.127^{13} alin.(1) Cod Vamal (în vigoare la momentul constituirii juridice), *Decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care serveşte drept dovadă a apariţiei şi/sau anulării obligaţiei vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus şi a măsurilor de politică economică şi care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoştinţă plătitorului vamal.*
74. Potrivit Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale nr.1000 din 17.10.2018, pct.92 *Procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale este un act procedural care se gestionează conform procedurii stabilite pentru actul de audit postvămuire, în care se consemnează iregularităţile constatate, normele încălcate, valoarea obligaţiilor vamale în situaţiile în care s-a constatat apariţia suplimentară a acestora.* pct.111 *Constatările din procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale vor servi drept temei pentru emiterea deciziei de regularizare, după caz.*
75. În conformitate cu Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale nr.1000 din 17.10.2018, *pct.1) Activitatea de analiză a riscurilor, de planificare*

şi realizare a controlului ulterior constă într-un ansamblu de metode şi operaţiuni de organizare şi realizare a controlului, precum şi de valorificare a rezultatelor acestuia, şi se exercită de către organele vamale prin subdiviziunea de control ulterior din cadrul aparatului central al Serviciului Vamal şi prin subdiviziunile teritoriale de control ulterior din cadrul birourilor vamale, precum şi, la necesitate, în comun cu alte subdiviziuni şi/sau organe de control. Pct.2) *Activitatea de control ulterior se organizează şi se desfăşoară în baza politicii de control anuale şi a planurilor anuale de control, realizate în urma aplicării studiilor de analiză a riscurilor şi aprobate de conducerea Serviciului Vamal, precum şi în baza controalelor inopinate.* Pct.50. *Activitatea de reverificare a declaraţiilor vamale se organizează în baza unor planuri de control anuale, realizate în urma aplicării studiilor de analiză de risc şi aprobate de conducerea Serviciului Vamal, dar şi pe baza culoarului albastru de control vamal. Pct.*

MOTIVAREA INSTANȚEI

76. Primordial, instanța de judecată constată că declarația vamală DV nr. 2070I45695 din 02.06.2020 a fost stocată pe serverul Serviciului Vamal în SIIV „ASYCUDA World", fiind selectată automat pe culoarul galben de control vamal. Acest culoar de control vamal permite acordarea liberului de vamă după efectuarea controlului documentar, fără efectuarea controlului fizic. Iar ce ține de următoarele declarații vamale, respectiv: DV nr.2070I142748 din 25.05.2020, DV nr. 2080I34077 din 27.07.2020, DV nr. 2070I74341 din 18.08.2020, se atestă că acestea au fost stocate de Serviciul Vamal în SIIV „ASYCUDA World" și au fost selectate automat pe culoarul verde de control vamal. Acest culoar permite acordarea liberului de vamă fără efectuarea controlului documentar și fizic, aplicând validarea automată a declarației vamale, fără intervenția directă a colaboratorului vamal.
77. Instanța de judecată reține că, în speță, în calitate de temei pentru emiterea Deciziei de regularizare nr. 371 din 05.12.2022, autoritatea vamală a indicat că, în urma controlului ulterior efectuat asupra corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial pentru mărfurile importate de FPC„BASM" SRL în baza declarațiilor vamale nr.DV 2070I142748 din 25.05.2020, nr.DV 2070I45695 din 02.06.2020, nr.DV 2080I34077 din 27.07.2020 și nr.DV 2070I74341 din 18.08.2020, s-a constatat că, originea preferențială a mărfurilor declarate nu a putut fi confirmată de către autoritățile vamale ale Republicii

Polonia. În acest sens, autoritatea vamală a apreciat că, agentul economic a beneficiat neîntemeiat de tratament tarifar preferențial pentru mărfurile importate din Uniunea Europeană, fiind necesară recalcularea drepturilor de import și emiterea actelor administrative contestate.

78. Instanța de judecată denotă că, în situația din speță, în calitate de motiv al emiterii deciziei de regularizare, organul vamal a indicat în motivarea procedurii administrative și în motivarea poziției în instanță, faptul că, în urma efectuării controlului ulterior, a fost stabilit că mărfurile importate de FPC„BASM" SRL nu au respectat condiția obligatorie de a fi originare din Uniunea Europeană și de a respecta alte prevederi ale Convenției PEM, astfel fiind scutite neîntemeiat de la achitarea taxelor vamale.
79. Normele enunțate la caz reflectă expres posibilitatea organelor vamale de a: 1) acorda reciproc asistență, prin intermediul administrațiilor vamale competente, pentru verificarea autenticității certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1; 2) a da concluzii dacă documentele sunt autentice şi dacă produsele în cauză pot fi considerate ca fiind produse originare din una dintre părţi şi dacă îndeplinesc celelalte condiţii prevăzute în prezentul protocol; 3) dreptul de refuz la dreptul de tratament preferenţial,
80. Potrivit răspunsului Autorității Vamale a Republicii Polonia nr.0201-IGC.4331.15-18.2021 din 11.01.2022, transmis Serviciului Vamal al Republicii Moldova și remis Direcției Analiza Riscurilor prin scrisoarea nr.940 din 08.02.2022, s-a comunicat că exportatorul LIGA TEAM SP. Z.O.O**.** nu a prezentat documentele necesare pentru a demonstra originea preferențială a mărfurilor indicate în facturile comerciale nr.54/2020 din 07.05.2020, nr. 56/2020 din 19.05.2020, nr.72/2020 din 20.07.2020 și nr.78/2020 din 27.07.2020. În consecință, autoritatea vamală poloneză nu a putut confirma că mărfurile respective sunt de origine preferențială a Uniunii Europene în conformitate cu prevederile Apendicelui I la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene. Ca urmare a procedurii de asistență administrativă internațională, autoritatea vamală a concluzionat că mărfurile în cauză nu pot beneficia de tratament tarifar preferențial.
81. Instanța de judecată analizând cele constatate supra, reiterează că, în temeiul art.31 Titlul VI și art.32 din Protocolul II din ACORD DE ASOCIERE între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea

Europeană a Energiei Atomice şi statele membre ale acestora, pe de altă parte (DEFINIŢIA NOŢIUNII DE "PRODUSE ORIGINARE" ŞI METODELE DE COOPERARE ADMINISTRATIVĂ), autoritățile vamale au competența de a efectua verificări ulterioare cu privire la autenticitatea și caracterul originar al mărfurilor care beneficiază de tratament preferențial. Această verificare poate fi efectuată prin sondaj sau ori de câte ori există suspiciuni privind corectitudinea dovezilor de origine și respectarea condițiilor de origine prevăzute de Protocol. Totodată art.16 Titlul V, din același Protocolul indică expres că exportatorul care solicită eliberarea unui certificat EUR.1 este obligat să păstreze și să pună la dispoziția autorității vamale toate documentele justificative care probează caracterul originar al mărfurilor și îndeplinirea condițiilor prevăzute de protocol.

82. În consecință, autoritatea vamală poloneză nu a putut confirma că mărfurile respective sunt de origine preferențială a Uniunii Europene. În lipsa unor dovezi suficiente privind caracterul originar al mărfurilor, condițiile necesare pentru acordarea tratamentului tarifar preferențial nu au fost considerate îndeplinite.
83. Este esențial și determinant la caz de explicat că, esența certificatului de origine presupune că, acesta este eliberat în baza declarației exportatorului inclusă în certificat, precum că produsul este originar din UE. Atât exportatorul cât și importatorul conștientizează și cunosc despre posibilitatea organelor vamale de a efectua un control de reverificare în cadrul analizei de risc și să solicite acte suplimentare pentru confirmarea originii mărfii. Astfel, exportatorul urmează să păstreze toate actele necesare în sensul confirmării originii mărfii și să le prezinte la solicitarea organului vamal din țara de export în cadrul asistenței internaționale inițiate de organul vamal de import. În cazul în care exportatorul nu confirmă originea mărfii indicate în certificatul de origine, aceasta presupune că acesta nu confirmă declarația sub propria răspundere expusă în certificatul de origine eliberat. Pe cale de consecință, organul vamal din țara de export menționează în răspunsul către organele vamale a țării de import că, declarația de origine în baza declarației sub propria răspundere a exportatorului, ca urmare a controlului realizat, nu confirmă originea mărfurilor.
84. Prin urmare, instanța reține că FPC „BASM” SRL a beneficiat de tratament tarifar preferențial la momentul importului mărfurilor în baza declarațiilor de origine prezentate, însă, ca urmare a verificării ulterioare efectuate prin intermediul procedurii de asistență administrativă internațională, nu a fost

confirmată originea preferențială a mărfurilor. În aceste condiții, autoritatea vamală a considerat justificată recalcularea drepturilor de import și emiterea actelor administrative contestate.

85. Instanța de judecată reiterează că, în speță, au intervenit împrejurări constatate ulterior depunerii declarațiilor vamale, care nu erau cunoscute organului vamal la momentul acordării tratamentului tarifar preferențial. Aceste împrejurări rezultă din informațiile obținute de la Autoritatea Vamală a Republicii Polonia în cadrul procedurii de asistență administrativă internațională, prin care s-a comunicat imposibilitatea confirmării originii preferențiale a mărfurilor. În consecință, reverificarea efectuată de autoritatea vamală nu a fost determinată de o simplă schimbare de apreciere sau interpretare a situației juridice, ci de apariția unor informații noi, relevante pentru stabilirea corectă a obligațiilor vamale aferente operațiunilor de import.
86. Suplimentar, un aspect esențial îl reprezintă faptul că, la momentul depunerii declarațiilor vamale pe caz, acestea au fost selectate automat pe culoarele verde și galben de vămuire. Culoarul verde presupune lipsa controlului documentar și fizic iar culoarul galben presupune lipsa controlului fizic și prezența doar a celui documentar. Astfel, în situația în care în facturi era indicată declarația de origine a exportatorului fără ca la acel moment să existe probele care infirmă originea mărfii, funcționarul vamal a acceptat și validat declarațiile vamale. Nu a fost solicitat sau efectuat un control fizic precum și nu a fost solicitat efectuarea unor expertize, or, la acel moment declarația de origine expusă în facturi nu era combătută, acest fapt fiind suficient pentru validarea declarațiilor vamale, însă, părțile – importatorul și exportatorul cunoscând despre posibilitatea realizării unui control ulterior în cazul identificării de riscuri, astfel, conștientizând obligația de prezentare la solicitarea organelor vamale a actelor care să confirme origine mărfurilor, precum și consecințele de neprezentare a informației confirmative a originii mărfii.
87. Circumstanțele noi au fost identificate ca urmare a analizei de risc realizate de către organul vamal pe caz, care s-a soldat cu includerea reclamantului în planul anual de control.
88. Nemijlocit chiar și procedura de asistență administrativă în raport cu autoritățile vamale ale Poloniei a fost inițiată pe baza analizei de risc și anume – identificarea de precedent de neconfirmare a caracterului originar al mărfurilor de către autoritățile vamale ale Poloniei.

89. Ca urmare a constatărilor efectuate în cadrul controlului ulterior, la data de 05.12.2022, de către Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord, a fost emisă în privința FPC „BASM” SRL Decizia de regularizare nr.371, prin care au fost stabilite obligații vamale suplimentare în sumă totală de 47.033,57 lei, reprezentând drepturi de import recalculate și majorări de întârziere aferente, ca urmare a neconfirmării originii preferențiale a mărfurilor pentru care a fost acordat tratament tarifar preferențial la momentul importului.
90. Totodată, instanța reține că, potrivit prevederilor pct.3 alin.(1) lit.a) din Ordinul Serviciului Vamal nr.333-o din 31.07.2014 cu privire la formularul, modul de completare şi utilizare a decizie de regularizare, (în vigoare la momentul constituirii juridice), *Decizia de regularizare, ca titlu executoriu, se va emite în cazurile: a) apariţiei obligaţiei vamale în temeiul art. 127, 127[2] — 127[12] din Codul vamal, inclusiv în situaţia în care lipseşte declaraţia vamală în detaliu, declaraţia sumară sau formularul tipizat TV-14.*
91. Instanța de judecată, cu referire la procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.101/02 din 16.11.2022, menționează că acesta reprezintă actul procedural prin care au fost consemnate rezultatele controlului ulterior efectuat în privința FPC „BASM” SRL, inclusiv circumstanțele de fapt constatate, concluziile organului vamal privind neconfirmarea originii preferențiale a mărfurilor importate și cuantumul obligațiilor vamale suplimentare apreciate ca fiind datorate.
92. Instanța reține că constatările cuprinse în procesul-verbal de reverificare au stat la baza emiterii Deciziei de regularizare nr.371 din 05.12.2022, autoritatea vamală valorificând rezultatele controlului ulterior pentru stabilirea drepturilor de import considerate neachitate și a accesoriilor aferente.
93. În acest context, instanța constată că procesul-verbal de reverificare și decizia de regularizare reprezintă acte administrative aflate într-o strânsă conexiune procedurală, primul consemnând rezultatele verificărilor efectuate de organul vamal, iar cel de-al doilea materializând consecințele juridice ale constatărilor respective prin stabilirea obligațiilor vamale în sarcina reclamantului.
94. Totodată, instanța menționează că, în cadrul examinării legalității Deciziei de regularizare nr.371 din 05.12.2022, au fost verificate și constatările care au stat la baza emiterii acesteia, inclusiv cele consemnate în procesul-verbal de reverificare nr. 101/02 din 16.11.2022, întrucât actele preparatorii ale procedurii

administrative nu pot fi analizate separat de actul administrativ final pe care îl fundamentează.

95. În consecință, având în vedere că, instanța a constatat legalitatea și temeinicia Deciziei de regularizare nr. 371 din 05.12.2022 și a ajuns la concluzia că nu există temeiuri pentru anularea acesteia, nu există motive nici pentru înlăturarea constatărilor cuprinse în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 101/02 din 16.11.2022, care a constituit suportul factual și procedural al actului administrativ contestat. Prin urmare, cerința privind anularea procesului-verbal urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.
96. Cu titlu de consecință a confirmării legalității și temeiniciei actului administrativ contestat, instanța de judecată va respinge argumentele reprezentantului reclamantului FPC „BASM" SRL privind anularea răspunsului la cererea prealabilă nr.28/11-715 din 16.01.2023, întrucât o eventuală soluție de anulare a răspunsului la cererea prealabilă ar putea interveni doar în ipoteza anulării actului administrativ principal, respectiv a Deciziei de regularizare nr. 371 din 05.12.2022, situație care nu se confirmă în speță.
97. Având în vedere că instanța a stabilit legalitatea și temeinicia Deciziei de regularizare nr.371 din 05.12.2022 și a actelor/activității administrative care au stat la baza acesteia, nu există temei pentru anularea răspunsului la cererea prealabilă, acesta având un caracter exclusiv de confirmare a poziției autorității vamale, fără efecte juridice proprii și fără natură decizională autonomă.
98. Cu privire la argumentele reprezentantului reclamantului SRL„Basm" privind pretinsa obligație a organului vamal de a dispune, la momentul declarării mărfurilor, efectuarea unei expertize în vederea stabilirii originii acestora, instanța reține că acest argument nu poate fi primit, întrucât confundă două aspecte juridic distincte: pe de o parte, examinarea fizică sau tehnică a mărfii, iar pe de altă parte, confirmarea originii preferențiale a acesteia în sensul Acordului de Asociere RM–UE și al Convenției regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene.
99. Originea preferențială nu se stabilește exclusiv prin caracteristicile materiale ale mărfii și nici printr-o expertiză tehnică efectuată în fața instanței naționale. Aceasta se confirmă în baza unor dovezi de origine preferențială, a documentelor justificative aferente și prin mecanismele speciale de cooperare administrativă dintre autoritățile vamale ale părții importatoare și ale părții exportatoare. În acest sens, Acordul de Asociere stabilește existența unui regim

distinct privind - produsele originare și metodele de cooperare administrativă, iar Convenția PEM detaliază regulile și procedurile aplicabile pentru verificarea dovezilor de origine.

100. Prin urmare, în lipsa unor indicii inițiale care să pună la îndoială autenticitatea documentelor sau caracterul originar declarat al mărfurilor, organul vamal nu era obligat să dispună din oficiu o expertiză la momentul importului. Organul vamal poate accepta dovada de origine fără verificări ulterioare, poate acorda tratamentul preferențial cu verificare ulterioară pe baza analizei de risc sau poate iniția verificarea prin asistență administrativă internațională atunci când apar motive justificate.

101. În speță, la momentul declarării mărfurilor, reclamantul a prezentat facturi comerciale care conțineau declarația de origine pe proprie răspundere a exportatorului, iar organul vamal nu dispunea, la acel moment, de informații contrare provenite de la autoritatea vamală a statului exportator. În aceste condiții, nu poate fi imputată organului vamal lipsa unei expertize inițiale, deoarece simpla prezentare a unei dovezi de origine formal valabile nu impunea automat efectuarea unei expertize tehnice, în absența unor dubii concrete.

102. Ulterior însă, în cadrul controlului ulterior, organul vamal al Republicii Moldova a solicitat informații de la autoritatea vamală competentă din Polonia, iar aceasta a comunicat că, nu poate confirma originea preferențială a mărfurilor, întrucât exportatorul nu a prezentat toate documentele necesare și nu a confirmat declarațiile de origine înscrise pe facturi. Anume acest răspuns a constituit o împrejurare nouă și relevantă, apt să justifice reverificarea situației vamale, anularea tratamentului tarifar preferențial acordat inițial și calcularea drepturilor de import aferente.

103. Instanța subliniază că, în materia originii preferențiale, rolul determinant îl are confirmarea documentară a îndeplinirii regulilor de origine, iar nu simpla susținere a importatorului că marfa provine dintr-un stat membru al Uniunii Europene. Exportatorul este cel care trebuie să dețină și să poată prezenta documentele justificative care demonstrează caracterul originar al produselor, iar imposibilitatea autorității vamale din statul exportator de a confirma originea preferențială afectează însăși valabilitatea tratamentului tarifar preferențial aplicat la import.

104. În acest context, expertiza solicitată de reclamant nu era apt să înlocuiască procedura de verificare prevăzută de regimul juridic special

aplicabil originii preferențiale. O eventuală expertiză ar fi putut avea relevanță numai în ipoteza în care litigiul ar fi vizat falsificarea, alterarea materială sau neautenticitatea fizică a documentelor prezentate la vămuire ori anumite caracteristici tehnice ale mărfurilor. Or, în prezenta cauză, obiectul litigiului nu constă în stabilirea unei defecțiuni materiale, a unei compoziții tehnice sau a unei modificări fizice a bunurilor, ci în confirmarea statutului lor de mărfuri originare preferențial potrivit regulilor aplicabile în cadrul comerțului RM–UE.

105. Astfel, instanța concluzionează că, neefectuarea unei expertize la momentul importului nu constituie viciu procedural, întrucât în materia originii preferențiale mecanismul juridic relevant nu este expertiza tehnică a mărfii, ci verificarea dovezilor de origine prin procedura specială de cooperare administrativă vamală. În speță, dubiile privind originea mărfurilor nu au existat la momentul declarării, ci au apărut ulterior, ca urmare a răspunsului autorității vamale din Polonia, care nu a confirmat originea preferențială declarată de exportator. Prin urmare, organul vamal a acționat în limitele controlului ulterior prevăzut de legislația vamală aplicabilă, iar anularea preferinței tarifare și calcularea drepturilor de import reprezintă consecința neconfirmării statutului preferențial al mărfurilor, nu rezultatul unei erori procedurale a autorității vamale.

106. Conform art.224 alin.(1) din Codul administrativ, *(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată;c) în baza unei acţiuni în realizare, obligă la acţiune, tolerare sau inacţiune, dacă o astfel de pretenţie a reclamantului este întemeiată;d) în baza unei acţiuni în constatare, constată existenţa sau inexistenţa unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul; e) în baza unei acţiuni de control normativ,*

anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul; f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

107. În conformitate cu art.224 alin.(1) lit.f) Cod administrativ, art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de SRL”Basm” către Serviciul Vamal RM, Biroul Vamal Nord privind anularea actului administrativ decizia de regularizare nr.371 din 05.12.2022, anularea procesului-verbal de reverificare nr.101/02 din 16.11.2022 și a răspunsului la cererea prealabilă.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălţi, sediul Central.

Motivarea apelului se prezintă la Curtea de Apel Nord în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Bălți, sediul Central.

Preşedintele ședinței, judecătorul **Eduard PUIU**